

Den anden fredag hver måned sætter LandbrugsAvisen fokus på faglig økologi i et samarbejde med Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer-systemer, ICROFS og Videncentret for Landbrug.

De fleste økologiske mælkeproducenter har husdyrgødning nok fra deres egne køer.

Nu haster det med økologisk gødning

Økologisk landbrug skal være levedygtigt i mange år fremover, også uden brug af konventionel husdyrgødning. Det forudsætter, at de næringsstoffer, der fratræses i solgte økologiske landbrugsprodukter, kommer retur til markerne.

Af Margrethe Askegaard, Videncentret for Landbrug, Økologi

I NaturErhvervsstyrelsens vejledning om økologisk jordbrugsproduktion står der, at "mulighederne for at importere konventionel husdyrgødning reduceres i takt med, at der kommer mere økologisk gødning på markedet".

Der er ikke kommet mere økologisk gødning på markedet, som kan anvendes i den almindelige økologiske planteproduktion. Alligevel ligger der et forslag fra de økologiske organisationer om at reducere max. grænsen fra 70 til 50 kg total-N pr. ha i importeret konventionel husdyrgødning. Det skal gælde fra 2017. Dette forslag skyldes en vurdering

af, at blandt andet kvælstoffikserende grøngødninger og efterafgrøder vil kunne kompensere for reduktionen på de 20 kg total-N pr. ha.

Økologiske mælkeproducenter går fri

De fleste økologiske mælkeproducenter vil ikke blive påvirket af, at konventionel husdyrgødning udfases. De har nemlig husdyrgødning nok fra deres egne køer.

Økologiske mælkeproducenter med over i dyreenhed pr ha vil derimod kunne hjælpe deres økologiske plantevilskolleger i lokalområderne ved salg af husdyrgødning.

Økologiske planteavlere på søne og i Østjylland presses

Fumøret er ikke så højt blandt planteavlere, især ikke de der importerer konventionel husdyrgødning op til max. grænsen på de 70 kg total-N pr ha.

Det første trin i udfasningen kan betyde, at arealerne

Vi venter på biogasanlæggen, og især dem, der kan klare høst fra grøngødningsmarker, slæt fra ønge og kildesorteret husholdningsaffald fra bvarne.

Kort om gødningsreglerne

■ I dag må økologer importere op til 70 kg total-N pr ha i konventionel husdyrgødning, såfremt bedriftens samlede gødningsforbrug ikke overstiger 140 kg total-N pr. ha pr år.

■ I nogle ganske få tilfælde er grænsen 170 kg total-N pr. ha pr år.

med N-krævende froafgrøder må reduceres. Der vil blive brug for ændringer i markdriften for at imødegå økonomiske tab.

De næste trin i udfasningen

En fortsættelse af udfasningen fra 50 kg total-N pr ha og nedefter vil gøre rigtig ondt, og kommer næppe til at finde sted før, der er alternative økologiske gødninger til rådighed.

Vi venter på biogasanlæggen, og især dem, der kan klare høst fra grøngødningsmarker, slæt fra ønge og kildesorteret husholdningsaffald fra byerne. På den lange bane skal der recirkuleres mange flere af de næringsstoffer der hævner i byerne, ellers bliver økologisk planteproduktion udpint.

Kødbenmel er ude - kan slæk komme ind? Kødbenmel var en udmærket N-gødning, som også in-

deholder betydelige mængder af fosfor. Det er lukket ude af mejerierne af hensyn til eksportmarkeder som Kina.

Spildevandsslam er den største kilde til næringsstoffer, men EU-reglerne forbyder brugen af slam i økologisk produktion. Kvaliteten af slam er imidlertid blevet stærkt forbedret gennem årene som følge af stramme krav. Derfor bør det overvejes at diskutere reglerne igen. Ifølge forskningen tyder det på, at slam på visse områder endda er renere end husdyrgødning.

Husholdningsaffald er en anden vigtig ressource, der indtil nu er blevet brændt, og næringsstofferne er gået tabt. Husholdningsaffaldet skal ifølge regeringens nye sourcestrategi sendes tilbage til landbrugsjorden via bioforgasning. Det er godt, men uanset hvad, så vil det tage tid for nye recirkuleringsystemer i funktion.

Mindre udbytte

■ Ved første trin i udfasningen mistes 20 kg total-N pr ha. Det svarer til 10-15 kg ammonium-N pr. ha.

■ Anvender man ikke andre tiltag, kan denne reduktion betyde et udbyttetab i korn på 1-3 hkg kerne pr. ha afhængig af, hvor på N-responskurven man er.

Økologi

Økonoter fra Videncentret for Landbrug, Økologi og fra ICROFS

Af Tomas Fibiger Nørfelt, Videncentret for Landbrug, Økologi

Få et gratis tjeak af omlægning

Økologi som en mulig fremtidig produktionsform - DLBR tilbyder gratis omlægningstjeak, der kvalificerer beslutningen om omlægning. Foto: Tomas Fibiger Nørfelt, VII

I DLBR har vi mulighed for at tilbyde et gratis omlægningstjeak. Du kan få besøg af op til to rådgivere, der giver kvalificeret rådgivning. I fællesskab vil I gennemgå bedriften og vurdere mulighederne såvel som udfordringerne ved at omlægge til økologi. I vil komme omkring både praktiske, faglige og økonomiske forhold i forbindelse med at gå over til økologisk produktion. Et omlægningstjeak vil således give dig et godt grundlag at tage beslutning ud fra. For yderligere information se www.OMLægningstjeak.dk eller kontakt jtr@vfl.dk.

NaturErhvervsstyrelsen giver mulighed for at nedsætte grovfoderandelen til 55 pct. for køer og kvier i økologiske malkvægsbesætninger.

Dispensation for nedsat grovfoderandel

NaturErhvervsstyrelsen giver mulighed for at nedsætte grovfoderandelen til 55 pct. for køer og kvier i økologiske malkvægsbesætninger. Dispensationen gælder i perioden fra indbinding til 15. maj 2014.

Dispensationen kommer som følge af det meget kolde forår her i 2013, og derefter en tør sommer, der ikke gav det forventede udbytte i græsset. Videncentret for Landbrug, Økologi følger løbende op på situationen rundt omkring i landet, og vurderer i samråd med de lokale landboforeninger, om der er behov for yderligere tiltag end denne dispensation. I forhold til økologikontrollen vil der ikke være krav om yderligere dokumentation af behovet eller ansøgning om tilladelse til at nedsætte grovfoderprocenten på bedriften. Det er nok med den foderplan- og opgørelse, som i forvejen viser grovfoderandelen i foderrationen.

STØTTET AF
promilleafgiftsfonden
for landbrug

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske
Landbrugsfond for Udvikling
af Landdistrikterne

Naturerhverv.dk

Danmark og EU investerer i landdistrikterne.

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)